

виконання розрахунків та його подальше застосування в різних сферах прикладних досліджень.

Література:

1. Яровий А.Т., Страхов Є.М. Економетрія: навчально-методичний посібник для студентів математичних та економічних фахів. – Одеса: Освіта України, 2017.

2. А. Т. Яровий, Є. М. Страхов. Багатовимірний статистичний аналіз : начальнo-методичний посібник для студентів математичних та економічних фахів. – Одеса: Астропринт, 2015. – 132 с.

3. Z.Yu.Zhuravlova, A.V.Chernobrovkin, A. Yu. Vorokhta, O. V. Likhtarev Applied methods for analysis of accentuation types// Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2021. Pp. 227-232.

4. Страхов Є.М., Ворохта А.Ю., Чернобровкін А.В., Ліхтарьов О.В. Підходи у комп'ютерній обробці тестувань з психології// Topical issues of modern science, society and education. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. SPC —Sci-conf.com.ua. Kharkiv, Ukraine. 2021.Pp. 609-615

УДК 316.614.6 (72) “1920/1950”

Соціологічні науки

МЕКСИКАНСЬКИЙ ДИСКУРС 1920–1940-Х РОКІВ ПРО
“СОЦІАЛІЗАЦІЮ МЕДИЦИНИ”

Зайченко Н.І.,

*доктор педагогічних наук, доцент кафедри
соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук
Національний університет “Чернігівський колегіум”
імені Т.Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

Мексиканський дискурс науковців, лікарів, педагогів від середини 1920-х років до кінця 1940-х років сповнений оригіналь-

них ідей про “соціалізацію медицини”, себто про виведення медичної діяльності в країні на суспільний рівень та навіть на загальнонаціональний. Подолання інфекційних хвороб і епідемій не бачилося можливим поза гігієнічним вихованням та просвітництвом населення, а для цього медицина мала набути суспільного характеру.

За пропозиціями мексиканського лікаря Пуїґа Касауранка (Puig Casauranc) задля покращення санітарно-гігієнічних умов та профілактики різних інфекційних захворювань необхідно “проводити постійні місії у складі соціального працівника, лікаря – гігієніста, медсестри – візитера, агронома, експерта з малих індустрій” [1, с. 10–11].

На переконання П. Касауранка, важливим завданням “культурно-просвітницьких місій” у сільських місцевостях Мексики має стати “пропаганда гігієни”. Це насамперед сприятиме попередженню інфекційних хвороб [2, с. 12].

На думку лікаря Міґеля Бустаманте (Miguel Bustamante), забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов у країні і попередження інфекційних хвороб мають здійснюватися комплексно, мають охоплювати і індустрію, і освітні установи, і домашні господарства. “Лікар – гігієніст і його помічники – санітарний працівник, медсестра – візитер і санітарний інспектор не можуть залишити поза увагою географічні, економічні, культурні, расові й історичні умови, які визначають елементи повсякденного життя. Всі ці професіонали мають бути в дійсності служителями, підготовленими університетами для держави, котра визнала право кожного на охорону здоров’я, стати зберігачами й захисниками людського капіталу та й ефективного економічного капіталу”, – наголошував він [3, с. 180].

Науковець Альфонсо Прунеда (Alfonso Pruneda) у статті “Суспільні гігієна і медицина” (Gaceta Medica de Mexico, 1933) зазначав, що в освітній сфері питання гігієни торкаються не тільки стану шкільних приміщень, як це було раніше, а включені у виховний процес. Значно поширена практика гігієнічного виховання в освітніх закладах, вихованці шкіл періодично

проходять медичне обстеження, у процесі навчання враховуються вимоги соціальної і медичної профілактики [4, с. 125].

На погляд А. Прунеди, відбувається своєрідна “соціалізація гігієни”, коли дедалі більше виявляється її суспільний характер [4, с. 125].

В іншій публікації “Як можуть освітні установи допомогти вивченню та практиці гігієни” (*Gaceta Medica de Mexico*, 1937) Альфонсо Прунеда підкреслював, що в справі практики гігієни освітні установи мають зіграти украй важливу роль, оскільки вони спроможні “забезпечити гігієнічне виховання громадян та сприяти реалізації санітарних ідеалів” [5, с. 332].

Лікар доводив, що навчання людини гігієнічних правил недостатньо, необхідне гігієнічне виховання – від дитячого садка до університету; необхідно, щоби гігієнічне виховання стало невіддільним складником загального виховання [5, с. 333].

У своєму виступі на науковому зібранні 24 квітня 1946 року під назвою “Національна програма суспільної медицини” (*Gaceta Medica de Mexico*, 1946) Альфонсо Прунеда зауважував, що в сфері охорони здоров’я в Мексиці має бути вирішено п’ять основних проблем: по-перше, збільшено кількість лікарень, гігієнічних центрів та інших медичних установ; по-друге, розширено діяльність служб, які надають допомогу в лікуванні, народженні і догляді дітей; по-третє, посилено професійну підготовку медичних кадрів; по-четверте, налагоджено міцні зв’язки медичних та соціальних служб, як це здійснено в інших країнах; по-п’яте, встановлено гарантії не втрати заробітної плати внаслідок хвороби чи невіддатності [6, с. 394–399].

На думку лікаря Карлоса Хіменеса (*Carlos Jimenez*), висловлену ним на конференції 13 липня 1940 року, суспільство функціонує подібно до людського організму, суспільні структури виконують різні функції, але вони є взаємопов’язаними. Коли дія одного з елементів суспільного організму погіршується, страждає весь організм. Доповідач визначав чотири сфери, від яких прямо залежить нормальне функціонування цілісного суспільного

організму, – “економічна, соматично-функціональна, освітня, етично-соціальна” [7, с. 230].

К. Хіменес аргументовано доводив, що соціальна сторона властива медицині, що дія медицини тоді буде ефективною, коли вона підкріплюватиметься значущою соціальною роботою. Так важлива нині підготовка на наукових засадах соціальних працівників у Мексиці [7, с. 231–232].

У публікації “Шкільна гігієна і державна допомога” (*Gaceta Medica de Mexico*, 1940) Карлос Хіменес наголошував, що шкільна гігієна має на меті формування гігієнічних звичок у дітей, без чого не можливий гармонійний фізичний та психічний розвиток особистості. На часі створення служби шкільної гігієни при Секретарії державної допомоги [8, с. 161].

У статті “Громадські консульторії і суспільна медицина” (*Gaceta Medica de Mexico*, 1943) Карлос Хіменес проводив ідею про актуальну необхідність “соціалізації медицини”, про важливе значення діяльності громадських консульторіїв та інших організацій соціальної допомоги, які сприяють розв’язанню проблем охорони здоров’я населення. На його переконання, в справі соціальної допомоги необхідно впровадити кілька новацій, зокрема, каталогізувати всі випадки надання допомоги; реорганізувати діяльність служб таким чином, щоби вони повністю контролювали процес лікування хворого; утворити постійну службу в кожній установі соціальної роботи, яка б могла надавати саме медично-соціальну допомогу; загалом налагодити взаємодію медичної та соціальної роботи в країні; забезпечити підготовку і вдосконалення кваліфікації як медичного персоналу, так і соціальних працівників; здійснювати статичний контроль у кожній установі з метою отримання кількісних даних та вивчення можливостей покращення діяльності служб [9, с. 6–7].

У доповіді “Деякі коментарі про медико-соціальну службу медичних практикантів” на конференції 16 липня 1941 року лікар Сальвадор Ітурбіде (*Salvador Iturbide Alvarez*) висловлював міркування стосовно того, що соціальний аспект медично-профілактичної роботи є найбільш значущим у попередженні інфекційних

хвороб у Мексиці. Важливо, щоби ця профілактична робота проводилася і з індивідами, і з колективами [10, с. 248].

Викладач Рауль Гонсалес (Raul Gonzalez Enriquez) у публікації “Вступ до вивчення суспільної медицини” зазначав: “суспільна медицина передовсім зосереджується на дослідженні соціальних проблем, що впливають на фізичну діяльність індивідів” [11, с. 323].

Таким чином, проблема “соціалізації медицини” піддавалася вивченню й обговоренню мексиканськими науковцями, лікарями, педагогами в 1920–1940-х роках. Розв’язання цієї практичної проблеми бачилося передовсім у диверсифікації діяльності медичних і соціальних служб та установ, а також у налагодженні взаємодії інституцій медичної та соціальної роботи, про що яскраво засвідчував тогочасний оригінальний мексиканський дискурс.

Література:

1. Casauranc P. Un aspecto novedoso del trabajo de la Secretaria de Educacion en 1928. Declaraciones del Doctor Puig Casauranc a la prensa de la capital el 29 de diciembre ultimo. *Boletin de la Secretaria de Educacion Publica*. 1928. T. VII. № 1, enero. P. 9–12.
2. Casauranc P. El mejoramiento de los maestros y de las comunidades rurales. *Boletin de la Secretaria de Educacion Publica*. 1928. T. VII. № 2, febrero. P. 5–15.
3. Bustamante M. La coordinacion de los servicios sanitarios federales y locales como factor de progreso higienico en Mexico. *Gaceta Medica de Mexico*. 1934. T. LXV. № 7–8, julio – agosto. P. 179–180.
4. Pruneda A. La higiene y la medicina sociales. *Gaceta Medica de Mexico*. 1933. T. LXIV. № 3, marzo. P. 122–136.
5. Pruneda A. Como pueden contribuir los establecimientos educativos al conocimiento y a la practica de la higiene. *Gaceta Medica de Mexico*. 1937. T. LXVII. № 3, junio. P. 332–338.
6. Pruneda A. Un programa nacional de medicina social. *Gaceta Medica de Mexico*. 1946. T. LXVI. № 6, diciembre. P. 391–402.

7. Jimenez C. A proposito de medicina social. *Gaceta Medica de Mexico*. 1941. T. LXXI. № 2, abril. P. 228–235.

8. Jimenez C. Higiene escolar y asistencia publica. *Gaceta Medica de Mexico*. 1940. T. LXX. № 2, abril. P. 160–165.

9. Jimenez C. Consultorios publicos y medicina social. *Gaceta Medica de Mexico*. 1943. T. LXXIII. № 1, febrero. P. 1–8.

10. Iturbide Alvarez S. Algunos comentarios sobre el servicio medico social de los pasantes de medicina. *Gaceta Medica de Mexico*. 1942. T. LXXII. № 3, junio. P. 245–261.

11. Gonzalez Enriquez R. Introduccion al estudio de la medicina social. *Gaceta Medica de Mexico*. 1947. T. LXXVII. № 6, diciembre. P. 320–339.

УДК 378

Педагогічні науки

РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Казьмерчук А.В.

*кандидат педагогічних наук
начальник навчально-методичного відділення
Державної установи «Житомирський
навчальний центр підготовки поліцейських»
м. Житомир, Україна*

Розвиток України як незалежної держави у процесі входження до Європейської спільноти, зростання ролі правоохоронних органів сприяють становленню сучасного демократичного суспільства. Від ефективності їхньої діяльності залежить рівень законності й правопорядку в державі, безпеки громадян, ступінь захисту їх прав та інтересів.

Здійснивши аналіз наукових джерел та аналіз діяльності поліцейських, правоохоронна сфера потребує негайного кардинального перегляду принципів її функціонування та удосконалення їх професійного навчання.